

PROKURATURA REGIONALNA
W BIAŁYMSTOKU
ul. Włókiennicza 32
15-464 BIAŁYSTOK
tel. 85 67-68-100; fax 85 73-27-913

Białystok, dnia 21 lutego 2025 r.

2001-4.Pa.22.2024

dot. RK.6220.1.2024

**Samorządowe Kolegium Odwoławcze
w Białymstoku**

za pośrednictwem

**Wójta Gminy
Nowy Dwór
ul. Plac Rynkowy 21
16-205 Nowy Dwór**

Strona wnosząca odwołanie: Prokurator Regionalny w Białymstoku
ul. Włókiennicza 32, 15 – 464 Białystok

ODWOŁANIE

Prokuratora Regionalnego w Białymstoku od decyzji Wójta Gminy Nowy Dwór z dnia 3 lutego 2025 r. znak RK.6220.1.2024 określającej środowiskowe uwarunkowania dla przedsięwzięcia polegającego na budowie 18 kurników o obsadzie łącznej 4 545,144 DJP wraz z infrastrukturą na działce o nr geod. 1/6 we wsi Nowy Dwór, gmina Nowy Dwór

- I. Działając na zasadzie art. 183 § 1 k.p.a., art. 127 § 1 k.p.a. wnoszę odwołanie od powyższej decyzji.**

II. Decyzji tej zarzucam:

1/ obrazę przepisów postępowania mającą istotny wpływ na wynik sprawy połączoną z obrazą prawa materialnego, tj. art. 7 k.p.a. w zw. z art. 77 § 1 k.p.a. w zw. z art. 80 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 77 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 3 października o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (*tj. Dz. U. 2023, poz. 1094, z późn. zm.*) poprzez wydanie zaskarżonej decyzji wbrew postanowieniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 14 stycznia 2025 r. znak WOOS.4221.18.2024.RD odmawiającego warunków realizacji przedsięwzięcia polegającego na budowie 18 kurników o obsadzie łącznej 4 545,144 DJP wraz z infrastrukturą na działce o nr geod. 1/6 we wsi Nowy Dwór, gmina Nowy Dwór, co oznacza niemożność wydania decyzji pozytywnej dla wnioskodawcy,

2/ obrazę przepisów postępowania mającą istotny wpływ na wynik sprawy połączoną z obrazą prawa materialnego, tj. art. 7 k.p.a. w zw. z art. 77 § 1 k.p.a. w zw. z art. 80 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 77 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 78 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (*tj. Dz. U. 2023, poz. 1094, z późn. zm.*) poprzez nierozpatrzenie całości zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i całkowite pominięcie negatywnej opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sokółce z dnia 10 lipca 2024 r. znak NZ.7040.18.2024, przez co wydano decyzję co najmniej przedwczesną i nieopartą analizą całości zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, która narusza słuszny interes obywateli,

3/ naruszenie art. 7 k.p.a. w zw. art. 77 § 1 k.p.a. i art. 80 k.p.a. oraz 107 k.p.a. przez brak wszechstronnej oceny materiału dowodowego polegającej na pominięciu faktów mających istotny wpływ na wynik sprawy, tj. braku całościowego ustalenia w toku postępowania dowodowego przez organ, czy i w jakim zakresie przedsięwzięcie miałoby wpływ na ludzi oraz środowisko i wydanie decyzji wyłącznie na podstawie Raportu o oddziaływaniu na środowisko, który nie jest dokumentem urzędowym, wbrew treści postanowienia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w

Białymstoku z dnia 14 stycznia 2025 r. znak WOOS.4221.18.2024.RD, opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sokółce z dnia 10 lipca 2024 r. znak NZ.7040.18.2024 oraz opinii Rady Naukowej Biebrzańskiego Parku Narodowego z dnia 8 listopada 2024 r. i bez merytorycznego ustosunkowania się do treści tych dokumentów, pochodzących od organów i instytucji wysokospecjalistycznych, a których uzyskanie w zakresie uzgodnienia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i opinii Powiatowego Inspektora Sanitarnego jest obligatoryjne,

4/ obrazę przepisów postępowania mającą istotny wpływ na wynik sprawy tj. art. 6, 7, 8, 77 i 80 k.p.a. połączoną z obrazą prawa materialnego, tj. art. 62 ust. 1 i art. 66 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie oraz ocenach oddziaływania na środowisko (*Dz. U. 2008, Nr 199, poz. 122 z późn. zm*), poprzez przeprowadzenie nieprawidłowej oceny raportu oddziaływania na środowisko i błędne przyjęcie, że zawiera on racjonalny wariant alternatywny inwestycji,

5/ obrazę przepisów postępowania mającą istotny wpływ na wynik sprawy tj. art. 6, 7, 8, 77 i 80 k.p.a. w zw. z art. 66 ust. 1 pkt 15 i art. 80 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko poprzez brak wszechstronnego, obiektywnego i rzetelnego przeprowadzenia analizy możliwych konfliktów społecznych związanych z przedsięwzięciem, z uwzględnieniem wielkoprzemysłowego charakteru projektowanych kurników wykraczających poza tradycyjne rolnictwo, przy uwzględnieniu protestów i uwag lokalnej społeczności zgłaszanych w toku postępowania, a także możliwych immisji bezpośrednich, jak i pośrednich.

III. Na zasadzie art. 128 k.p.a., art. 138 § 1 pkt 2 k.p.a. wnoszę o :

uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i odmowę ustalenia uwarunkowań środowiskowych dla przedsięwzięcia polegającego na budowie 18 kurników o obsadzie łącznej 4 545,144DJP wraz z infrastrukturą na działce o nr geod. 1/6 we wsi Nowy Dwór, gmina Nowy Dwór.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 3 lutego 2025 r. znak RK.6220.1.2024 Wójt Gminy Nowy Dwór określił środowiskowe uwarunkowania dla przedsięwzięcia polegającego na budowie 18 kurników o obsadzie łącznej 4 545,144 DJP wraz z infrastrukturą na działce o nr geod. 1/6 we wsi Nowy Dwór, gmina Nowy Dwór.

Z wydaną decyzją nie sposób się zgodzić, albowiem zapadła ona z naruszeniem przepisów prawa i jest co najmniej przedwczesna.

Zdaniem prokuratora zaskarżona decyzja została wydana z istotnym naruszeniem przepisów postępowania administracyjnego oraz przepisów ustawy z dnia 3 października o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (*tj. Dz. U. 2023, poz. 1094, z późn. zm*) i wymaga kontroli instancyjnej.

Przed wszystkim zaskarżona decyzja zapadła wbrew postanowieniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 14 stycznia 2025 r. znak WOOS.4221.18.2024.RD odmawiającego warunków realizacji przedsięwzięcia polegającego na budowie 18 kurników o obsadzie łącznej 4 545,144 DJP wraz z infrastrukturą na działce o nr geod. 1/6 we wsi Nowy Dwór, gmina Nowy Dwór, co oznacza niemożność wydania decyzji pozytywnej dla wnioskodawcy.

W orzecznictwie Sądów Administracyjnych wskazuje się wprawdzie, że postanowienie organu uzgadniającego, którego dotyczą art. 80 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 77 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 3 października o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko nie ma charakteru wiążącego, a sam fakt sprzeczności decyzji środowiskowej z takim uzgodnieniem nie świadczy o wadliwości decyzji środowiskowej (*por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 1 lipca 2016 r., sygn. II OSK 33/15, Lex 2102273 oraz wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 10 listopada 2016 r., sygn. II OSK 1784/15, Lex nr 2199285*). Te poglądy formułowane są jednakże głównie w odniesieniu do sytuacji pozytywnego uzgodnienia warunków realizacji inwestycji ze strony organów współdziałających, w tym Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska. W przypadku odmowy uzgodnienia warunków realizacji inwestycji przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w orzecznictwie zwraca się uwagę, że Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska

jest organem wyspecjalizowanym współdziałającym z organem głównym w przedmiocie wydania decyzji o ustaleniu środowiskowych uwarunkowaniach lokalizacji inwestycji. Konieczność powyższego współdziałania określona przez ustawodawcę i obwarowana najwyższym stopniem współdziałania jakim jest uzgodnienie, które ma charakter wiążący, wynika z potrzeby zapewnienia przeprowadzenia postępowania w oparciu o wiedzę merytoryczną niezbędną dla rozstrzygnięcia sprawy (*por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 22 października 2019 r., sygn. II OSK 2962/17, Lex nr 2783563*). W konsekwencji prezentowany jest pogląd, zgodnie którym, brak uzgodnienia warunków realizacji inwestycji przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska jest wiążący dla organu prowadzącego postępowanie, natomiast pozytywne uzgodnienia ze strony organów współdziałających nie są wiążące dla organu określającego środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia i nawet w przypadku pozytywnego uzgodnienia lub pozytywnego zaopiniowania organ może wydać decyzję odmowną, wykazując wadliwość stanowiska współdziałającego organu, to jednak wymaga to merytorycznego odniesienia się do treści postanowień wydanych w toku postępowania (*por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 23 stycznia 2020 r., sygn. II OSK 585/18, Lex nr 2779867, wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 1 lipca 2016 r., sygn. II OSK 339/15, Lex nr 2102273, wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 18 stycznia 2023 r., sygn. III OSK 1891/21, Lex nr 37600330 oraz wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 20 kwietnia 2021 r., sygn. III OSK 358/21, Lex nr 3340576*). W sposób jednoznaczny odnośnie znaczenia postanowienia uzgodnieniowego odmownego sformułował stanowisko Wojewódzki Sąd Administracyjny w Łodzi w wyroku z 14 kwietnia 2021 r. sygn. II SA/Łd 51/21 (*Lex nr 3184579*), gdzie stwierdził „uzgodnienie - w przeciwieństwie do opinii - jest formą o znaczeniu stanowczym, bowiem wiąże organ administracyjny rozstrzygający w postępowaniu głównym. Postępowanie uzgodnieniowe ma charakter akcesoryjny i jest częścią szeroko rozumianego postępowania w sprawie głównej; przy czym jego wynik jest niezbędny dla organu prowadzącego postępowanie główne i nie może być przez ten organ samodzielnie weryfikowany nawet wówczas, gdy postępowanie uzgodnieniowe obarczone jest wadami proceduralnymi”.

Podobnie stwierdził Wojewódzki Sąd Administracyjny w Olsztynie w wyroku z 18 czerwca 2019 r. w sprawie II SA/Ol 362/19 (*Lex nr 2695291*) wskazując, że „wiązący charakter stanowiska zajętego przez organ uzgadniający wyraża się w niemożności wydania decyzji pozytywnej w przypadku negatywnego stanowiska organu uzgadniającego, a także w niedopuszczalności określenia w decyzji pozytywnej warunków realizacji przedsięwzięcia w sposób odmienny niż uczynił to organ uzgadniający” (*od wyroku tego Naczelnego Sądu*

Administracyjny oddalił skargę kasacyjną wyrokiem z dnia 18 stycznia 2023 r., sygn. III OSK 1891/21, Lex nr 3760330, tożsamy pogląd wyraził także Wojewódzki Sąd Administracyjny w Białymstoku z dnia 30 kwietnia 2024 r. sygn. II SA/Bk 297/23, Lex nr 3719506).

Ponadto Wójt Gminy Nowy Dwór całkowicie pominął treść negatywnej opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sokółce z dnia 10 lipca 2024 r. znak NZ.7040.18.2024. Wprawdzie w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji organ wskazuje, że taka opinia wpłynęła i skrótkowo przytacza jej treść, jednakże w żaden sposób nie odnosi się do jej merytorycznej treści. Tym samym organ zaniechał ustosunkowania się do treści jednego z dokumentów, którego uzyskanie jest obligatoryjne, a który negatywnie opiniuje kwestionowaną inwestycję. Skarżący ma oczywiście świadomość, że opinia organu współdziałającego jest najsłabszą formą współdziałania pomiędzy organami administracji i nie ma charakteru wiążącego dla organu prowadzącego postępowanie główne. Niemniej jednak nie oznacza to, że nie powinno się wyjaśnić w decyzji, z jakich powodów nie podziela się stanowiska organu opiniującego (*por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 29 czerwca 2020 r., sygn. II SA/Gl 1189/19, Lex nr 3035796*). Organ administracji publicznej jest obowiązany w sposób wyczerpujący zebrać i rozpatrzyć cały materiał dowodowy. Obowiązek ten jest niezależny od tego, czy niezbędny materiał dowodowy potwierdza stanowisko strony, czy też je podważa. Wyczerpujące rozpatrzenie materiału dowodowego polega zaś na takim ustosunkowaniu się do każdego ze zgromadzonych w sprawie dowodów z uwzględnieniem wzajemnych powiązań między nimi, aby uzyskać jednoznaczność ustaleń faktycznych i prawnych (*por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 19 maja 2021 r., sygn. III OSK 420/21, Lex nr 3180675*).

Zaskarżona decyzja zapadła *de facto* tylko i wyłącznie w oparciu o przedłożony przez inwestora Raport oddziaływania na środowisko. Tymczasem sporządzony przez inwestora raport nie stanowi dokumentu urzędowego w rozumieniu art. 76 k.p.a., nie korzysta więc z domniemania zgodności jego treści ze stanem faktycznym. W związku z tym zawarte w raporcie stwierdzenia odnośnie do faktów i analizy ich znaczenia podlegają ocenie jak każdy dowód w sprawie, zgodnie z zasadą swobodnej oceny dowodów (art. 80 k.p.a.). Tak więc sporządzenie raportu nie zwalnia organu uzgadniającego od czynienia własnych ustaleń w zakresie ochrony środowiska, zmierzających do zweryfikowania przedstawionych w raporcie danych (*por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 4 grudnia 2009r. sygn. II OSK 1877/08, Lex nr 1091448*).

W opozycji do ustaleń Raportu oddziaływania na środowisko pozostaje postanowienie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 14 stycznia 2025 r. znak

WOŚ.4221.18.2024.RD, opinia Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sokółce z dnia 10 lipca 2024 r. znak NZ.7040.18.2024 oraz opinia Rady Naukowej Biebrzańskiego Parku Narodowego z dnia 8 listopada 2024 r. Dokumenty te pochodzą od organów i instytucji wysokospecjalistycznych, a ich uzyskanie w zakresie uzgodnienia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i opinii Powiatowego Inspektora Sanitarnego jest obligatoryjne. Wójt Gminy Nowy Dwór nie odniósł się do merytorycznej treści tychże dokumentów. Jedynie w zakresie postanowienia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 14 stycznia 2025 r. znak WOŚ.4221.18.2024.RD organ zakwestionował tryb jego wydania, nie odnosząc się przy tym do merytorycznej treści rozstrzygnięcia. Jeżeli Wójt Gminy Nowy Dwór dostrzegł wadliwość procedowania Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku, to organ powinien podjąć próbę konwalidacji takiego stanu umożliwiając stronom wniesienie uwag do postanowienia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku i przekazując je organowi uzgadniającemu wraz z ewentualnymi własnymi wnioskami i ewentualnym wnioskiem o ewentualną reasumpcję stanowiska. Całkowite zanegowanie, bez merytorycznego uzasadnienia, stanowiska organu uzgadniającego jest oczywistym błędem.

Odnosząc się zaś do dokumentów stanowiących podstawę wznowienia postępowania przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku, ustawodawca w art. 75 § 1 k.p.a. wprowadza szeroki katalog dowodów, przyjmując, że dowodem może być wszystko co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy, o ile nie jest sprzeczne z prawem. Poza dokumentem urzędowym nie przypisuje poszczególnym dowodom wyższej rangi niż pozostałym. Nie ma więc przeszkód do ustalenia określonej okoliczności w drodze oświadczenia osoby posiadającej wiedzę na tę okoliczność. Zaznaczyć też należy, że celowość przeprowadzenia konkretnego wnioskowanego dowodu przez stronę jest determinowana całokształtem dotychczasowego materiału dowodowego i okolicznościami z niego wynikającymi (*por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 12 lipca 2024 r., sygn. I OSK 1598/23, Lex nr 3755222*). Jak już powyżej wskazano, Raport oddziaływania na środowisko nie jest dokumentem urzędowym. Jego treść jak najbardziej mogła być zakwestionowana w oparciu o mające równorzędną moc dowodową dokumenty, w szczególności Opinię Rady Naukowej Biebrzańskiego Parku Narodowego – organu ze wszech miar wyspecjalizowanego w zakresie ochrony środowiska i posiadającego w tym zakresie rozległą wiedzę. Przy czym Raport oddziaływania na środowisko zakłada, że oddziaływanie przedmiotowych budynków inwentarskich będzie miało zasięg miejscowy (k.69 Raportu).

Zarówno stanowisko przedstawione przez Radę Naukową Biebrzańskiego Parku Narodowego, jak i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska przeczy tej tezie.

W sprawie nie można dokonać oceny, na jakiej podstawie Wójt Gminy Nowy Dwór, który nie jest organem wyspecjalizowanym, zanegował wiedzę i argumentację organów fachowych w zakresie ochrony środowiska. Wójt Gminy Nowy Dwór w żaden sposób nie podważył wiarygodnej i merytorycznej argumentacji organów fachowych, wydając w istocie samowolną decyzję.

Swobodna ocena dowodów, aby nie przerodziła się w samowolę, musi być dokonana zgodnie z normami prawa procesowego oraz z zachowaniem reguł tej oceny, tj. po pierwsze - opierać się na materiale dowodowym zebranym przez organ, z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w przepisach prawa. Po drugie ocena powinna być oparta na wszechstronnej ocenie całokształtu materiału dowodowego i po trzecie - organ powinien dokonać oceny znaczenia i wartości dowodów dla toczącej się sprawy, z zastrzeżeniem ograniczeń dotyczących dokumentów urzędowych, które mają na podstawie art. 76 § 1 k.p.a. szczególną moc dowodową. W końcu, po czwarte - rozumowanie, w wyniku którego organ ustala istnienie okoliczności faktycznych, powinno być zgodne z zasadami logiki (*wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 13 marca 2019 r., sygn. II OSK 1095/17, LEX nr 2642928*). Tym wymogom wydając zaskarżoną decyzję Wójt Gminy Nowy Dwór nie sprostął.

Ponadto wskazać należy, że zaskarżona decyzja została oparta na nieprawidłowej ocenie raportu oddziaływania na środowisko i błędnym przyjęciu, że zawiera on racjonalny wariant alternatywny inwestycji. Tymczasem zaproponowany wariant alternatywny różni się od wariantu inwestorskiego jedynie zmniejszeniem obsady brojlerów z proponowanej 5 545,144 DJP (1 136 286 szt.) do 3 845,888 DJP (961 472 szt.) – strona 29 Raportu oddziaływania na środowisko. Liczba cykli produkcyjnych (7) pozostaje niezmienną.

Jak się wskazuje w judykaturze, racjonalny wariant alternatywny i wariant najkorzystniejszy dla środowiska nie mogą mieć charakteru abstrakcyjnego czy teoretycznego. Nie należy więc przedstawiać wariantu, którego faktyczna realizacja jest technicznie lub faktycznie niemożliwa albo jego realizacja jest skazana na niepowodzenie (np. ze względów finansowych czy środowiskowych lub społecznych (*por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 13 czerwca 2023 r., sygn. III OSK 1384/22, LEX nr 3582092*). Pojęcie „racjonalnego” wariantu oznacza, że opisywane w raporcie warianty nie mogą mieć charakteru pozornego, ani nie mogą być abstrakcyjne z powodu braku możliwości obiektywnych ich zastosowania i z góry skazane są na niepowodzenie, lecz muszą to być

warianty możliwie do rzeczywistego wprowadzenia (*por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 17 lipca 2019 r., sygn. II SA/Go 260/19, LEX nr 2706502*).

Alternatywność oznacza, że wariant ten musi się różnić od wariantu proponowanego przez inwestora w zakresie oddziaływania na środowisko. Alternatywność wymaga, co do zasady, zaproponowania wariantu różnego pod względem kryteriów przestrzennych, np. lokalizacja, skala i rozmiar inwestycji lub technologicznych, jak np. rodzaj użytych materiałów, moc i produktywność zainstalowanych urządzeń (*por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 9 lipca 2020 r., sygn. II SA/Ol 997/19, LEX nr 3032365*). Warianty przedsięwzięcia powinny się różnić przede wszystkim pod względem sposobu, w jaki przedsięwzięcie w każdym z tych wariantów będzie oddziaływać na środowisko, ponieważ ich rolą jest wskazanie alternatywnych rozwiązań pozwalających to środowisko chronić w jak najpełniejszym wymiarze. Przygotowanie opisu racjonalnego wariantu alternatywnego wymaga każdorazowo przeprowadzenia indywidualnej oceny danego przedsięwzięcia pod kątem jego oddziaływania na środowisko, gdyby ten wariant miał być zrealizowany (*por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 26 maja 2020 r., sygn. II OSK 3327/19, LEX nr 3012147*).

Tym samym należy uznać, że przedstawiony wariant alternatywny inwestycji nie spełnia wymogu określonego w art. 66 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie oraz ocenach oddziaływania na środowisko. Przedsięwzięcie zostanie wybudowane w tej samej lokalizacji, na takiej samej powierzchni, taka sama będzie liczba kurników, identyczna będzie technologia produkcji i sposób zagospodarowania odpadów. Faktycznie także identyczna będzie ilość zużytej energii i ilość ściółki, co nakazuje wątpić w znaczące zmniejszenie ilości odpadów. Jedyne faktyczne niewielkie zmiany będą dotyczyć zmniejszenia ilości zużytej paszy.

Przy wydaniu zaskarżonej decyzji doszło również do naruszenia art. 6, 7, 8, 77 i 80 k.p.a. w zw. z art. 66 ust. 1 pkt 15 i art. 80 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko poprzez brak wszechstronnego, obiektywnego i rzetelnego odniesienia się w przedstawionym przez inwestora raporcie oddziaływania na środowisko analizy możliwych konfliktów społecznych związanych z przedsięwzięciem. W treści uzasadnienia zaskarżonej decyzji Organ zauważył, że nie jest związany negatywnym stanowiskiem społeczeństwa, ale jednocześnie o zaniechał wszechstronnego rozważenia przyczyn tegoż negatywnego stanowiska w kontekście skutków

planowanej inwestycji dla społeczności lokalnej z uwzględnieniem zagrożenia immisjami pośrednimi zarówno o charakterze materialnym, jak i niematerialnym. Obawy mieszkańców nie są bezpodstawne. Nie tylko bezpośrednio sama inwestycja, ale również jej skutki uboczne (zwiększony transport kołowy, hałas, odór, zagrożenie sanitarne) będą miały niekorzystny wpływ na otoczenie społeczno- gospodarcze.

Oceniając zasadność protestów społecznych kierowanych przeciwko inwestycji wyważyć należy cel ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz cel udziału społeczeństwa w postępowaniu środowiskowym. W sytuacji stawiania zamierzeniu inwestycyjnemu konkretnych zarzutów popieranych dowodami i podnoszenia istotnych dla oceny oddziaływania na środowisko okoliczności - należy je wyjaśnić i nie można w takiej sytuacji uznać, by celem protestów było nieuzasadnione zablokowanie inwestycji (*por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku z dnia 16 września 2014 r., sygn. II SA/Bk 316/14, LEX nr 1584326*).

Zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko powinien zawierać analizę możliwych konfliktów społecznych związanych z planowanym przedsięwzięciem. Ocena zawarta w raporcie winna być poddana analizie organu wydającego decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach na realizację przedsięwzięcia nie tylko w oparciu o treść raportu, ale również w oparciu o obiektywne obawy lokalnej społeczności. Jak się wskazuje w judykaturze, czynnik społeczny jest jednym z głównych kryteriów do uwzględnienia przy planowaniu inwestycji (*por. uzasadnienie wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 18 stycznia 2018 r., sygn. II OSK 1303/17, Lex nr 2476086*).

Zagadnienie immisji pośrednich uregulowane jest w art. 144 k.c. Przepis ten ogranicza właściciela nieruchomości przez nakazanie mu powstrzymania się przy wykonywaniu prawa własności od takich działań lub zaniechań na nieruchomości, które zakłócają korzystanie z nieruchomości sąsiednich w stopniu przekraczającym pewną granicę w postaci przeciętnej miary wynikającej ze społeczno-gospodarczego przeznaczenia nieruchomości i stosunków miejscowych. Ogół przepisów prawa sąsiedzkiego ma na celu określenie kompromisu między interesami właścicieli, uwzględniając ich zachowanie, a nie skutki tych zachowań (zjawiska wtórne). Przepis ten ma widoczne zadania prewencyjne. Tego prewencyjnego charakteru omawianego przepisu Organ nie uwzględnił.

Wśród immisji pośrednich rozróżnia się immisje materialne, gdy następuje przenikanie na nieruchomości sąsiednie cząstek materii (np. pyłów) lub pewnych sił (np. wstrząsów), oraz immisje niematerialne, które oddziałują na psychikę właściciela, w szczególności na jego poczucie bezpieczeństwa lub estetyki. Gdy immisje naruszają sferę psychiczną właściciela lub innych osób korzystających z nieruchomości, może dojść do zbiegu roszczeń z art. 144 i 24 § 1 k.c. (por. B. Lanckoroński, *Ochrona własności przed immisjami pośrednimi a ochrona dóbr osobistych - wybrane zagadnienia*, *St. Iur.* 2010, t. 52, s. 95; *postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 kwietnia 2002 r., IV CZ 29/02, OSP 2003, z. 4, poz. 52, z glosą W.J. Katnera; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 października 2007 r., IV CSK 264/07, OSNC-ZD 2008, nr 3, poz. 82*).

Przy czym pojęcie „działki sąsiedniej” przy rozważaniu kwestii oddziaływania należy interpretować szeroko, podobnie jak na tle prawa budowlanego, ponieważ nie ogranicza się li tylko do uznania za taką wyłącznie działki bezpośrednio graniczącej z terenem inwestycji, lecz także może dotyczyć innych działek znajdujących się w sąsiedztwie nawet w znacznej odległości od terenu inwestycji (por. *wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 3 grudnia 2014 r., sygn. II OSK 1204, 13, LEX nr 1643768*).

Jak wynika z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie przedmiotowa inwestycja budzi kontrowersje wśród lokalnej społeczności. Obawy te należy ocenić jako jak najbardziej uzasadnione. Zakładana odległość inwestycji od budynków mieszkalnych może narazić mieszkańców na powstanie różnorodnych uciążliwości, a przede wszystkim narażenia na odór i hałas oraz zwiększony ruch kołowy pojazdów. Organ nie wyjaśnił faktycznego i pełnego oddziaływania immisji na nieruchomości pozostające w ich zasięgu. Przy czym, jak zauważył Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokółce, przedłożony Raport oddziaływania na środowisko nie wyczerpuje wszystkich okoliczności związanych z występowaniem uciążliwości odorowych. Podkreślić należy, że przedmiotowa inwestycja nie zakłada wprowadzenia rozwiązań organizacyjno – technicznych zapobiegających emisjom zapachu i ich skutku. Obowiązujący stan normatywny nie zwalnia organów z obowiązku wyjaśnienia, czy ryzyko wystąpienia uciążliwości odorowej w sprawie jest realne i w jaki sposób tej uciążliwości można zapobiec (por. *wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 19 marca 2021 r., sygn. IV SA/Wa 2012/20, LEX nr 3182220*).

Jak się wskazuje w orzecznictwie w procedurze związanej z realizacją inwestycji drogowej wymagane jest poszanowanie występujących w obszarze oddziaływania obiektu, uzasadnionych interesów osób trzecich i zamieszczenie ewentualnych wymagań w tym zakresie w decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej. Nie bez znaczenia jest i to,

że ocena na etapie wstępnym dokonywana jest na podstawie prognoz i szacunków, których trafność podlega weryfikacji dopiero po realizacji inwestycji budowlanej. Tym bardziej więc niedopuszczalne jest wyłączenie *a priori* możliwości powoływania się na spowodowanie przez inwestycję na sąsiedniej nieruchomości zakłóceń o natężeniu kwalifikującym je jako przekraczające przeciętną miarę. Ocena tej miary nie może przy tym pomijać zgodnego z przeznaczeniem sposobu korzystania z tej nieruchomości. Oznacza to, że w przypadku nieruchomości przeznaczonej na cele mieszkalne ocena musi być dokonana przy uwzględnieniu obowiązujących w tym zakresie standardów (*por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2017 r., sygn. V CSK 627/17, Lex nr 2327882*). Wprawdzie orzeczenie to zapadło na gruncie procedury z realizacją inwestycji drogowej, jednakże wnioski z niego płynące jak najbardziej mają zastosowanie również przy procedowaniu w przedmiotowej sprawie. Uciążliwości zapachowe i sanitarne mogą np. hamować rozwój agroturystyki czy rolnictwa ekologicznego, a także wpływać na komfort psychiczny mieszkańców. Zwrócić tu należy uwagę na wielkości projektowanej inwestycji, która zdecydowanie wykracza poza zakres tradycyjnego rolnictwa. Najbliższa zabudowa zagrodowa znajduje się w odległości ok. 200 m od projektowanych obiektów. Stąd możliwość dotknięcia ją immisjami pośrednimi pozostaje realna i winna być przez organ rozważona pod kątem ochrony wynikającej z art. 144 k.c. Jest to okoliczność o tyle istotna, że jak wynika z treści Raportu oddziaływania na środowisko najbliższa zabudowa mieszkaniowa położona jest w odległości 175 m od projektowanej inwestycji (strona 27 Raportu).

Podkreślić należy, na co zwróciła uwagę Rada Naukowa Biebrzańskiego Parku Narodowego, przedmiotowa inwestycja w zlewnie Biebrzy może wpływać na dalszą degradację środowisk wodnych w jej sąsiedztwie i pośrednio oddziaływać na ekosystemy Biebrzańskiego Parku Narodowego. Na konieczność ochrony walorów Biebrzańskiego Parku Narodowego powołał się również Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku. Biorąc pod uwagę walory przyrodnicze Biebrzańskiego Parku Narodowego, nie można zapobiec negatywnemu oddziaływaniu na środowisko planowanej inwestycji, a ochrona środowiska jest dobrem większym niż cel inwestora.

Intencją skarżącego jest pełna realizacja zasady zrównoważonego rozwoju, realizującej z jednej strony ochronę przyrody, a z drugiej – rozwój społeczny i cywilizacyjny z koniecznością budowania stosownej infrastruktury. Funkcjonowanie każdego zakładu mogącego negatywnie oddziaływać na środowisko winno być wnikliwie przeanalizowane tak pod względem faktycznym, jak i prawnym. Tego wymagania nie spełnia tymczasem zaskarżona decyzja. Ani własność, ani wolność działalności gospodarczej nie są prawami

bezwzględny i w związku z tym mogą być ograniczane, co wprost wynika z przepisów Konstytucji RP(zob. *uzasadnienie wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 10 czerwca 2020 r. sygn. II OSK 3971/19, Lex 3030360*).

Końcowo należy zauważyć, że w treści odwołania podniesiono kilka zarzutów, to jednakże waga zarzutu podniesionego w pkt 1 wskazuje na zasadność wydania w sprawie merytorycznej decyzji odmawiającej ustalenia uwarunkowań środowiskowych dla spornego przedsięwzięcia. Uzyskanie pozytywnego uzgodnienia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska jest bowiem warunkiem niezbędnym dla wydania decyzji ustalającej uwarunkowania środowiskowe.

Z uwagi na powyższe wnoszę jak na wstępie.

MF/mf

Załączniki:

- 5 odpisów odwołania